

Karkkilan kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho

Kaupunginhallitus 18.09.2023 § 227
349/00.00.01/2023

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Tuija Telén
Valmistelija: Suunnittelija Satu Ahjoniemi

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on yksi kuntien lakisääteinen perustehtävä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä, vastuista ja toimenpiteistä säädetään useissa laeissa. Kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaan kunnan on edistettävä asukkaiden hyvinvointia ja alueen elinvoimaa sekä järjestettävä palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävästi. Hyvinvoinnin edistäminen tulee ottaa huomioon kuntalain 37 §:n mukaan kunnan strategiassa.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) säätää 6 §:ssä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä kunnassa. Sen mukaan kunnan on edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnilla on ensisijainen vastuu asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä omassa toiminnassaan niiltä osin kuin se liittyy muihin lakisääteisiin tehtäviin. Kunnan on strategisessa suunnittelussa asetettava tavoitteita hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ja määriteltävä toimenpiteitä tavoitteita tukemaan. Kunnan päätöksenteossa on huomioitava väestöryhmittäin päätösten arvioidut vaikutukset hyvinvointiin ja terveyteen. Kunnassa on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä ohjaavat edellä mainittujen lakien lisäksi myös monet muut lait, kuten alkoholilaki (1143/1994), laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista (vanhuspalvelulaki, 980/2012), laki kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019), laki vapaasta sivistystyöstä (632/1998), lastensuojelulaki (417/2007), liikuntalaki (390/2015), maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) mielenterveyslaki (1116/1990), museolaki (314/2019), oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013), oppivelvollisuuslaki (1214/2020), perusopetuslaki (628/1998), sosiaalihuoltolaki (1301/2014), terveydenhuoltolaki (1326/2010), tupakkalaki (549/2016), työturvallisuuslaki (738/2002), varhaiskasvatuslaki (540/2018) sekä ympäristönsuojelulaki (527/2014). Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen vaikuttavat myös kansainväliset sopimukset, kuten YK:n lasten oikeuksien sopimus, EU-lainsäädäntö sekä ministeriöiden ja virastojen informaatio-ohjaus, kuten oppaat, suositukset ja ohjeet. Hyvinvointialueuudistus muutti kuntien roolia siirtämällä sosiaali- ja terveystalvvelujen sekä pelastustoimen järjestämisen hyvinvointialueiden vastuulle, mutta kunnilla säilyy edelleen vastuu asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

Jokaisessa kunnassa tulee määritellä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet. Käytännössä Karkkilan kaupungissa kaupunginhallitus vastaa jo nyt monesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvästä tehtävästä, kuten kaupunginvaltuuston asioiden valmistelusta kuntalain 39 §:n perusteella. Karkkilan kaupungin hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen tehtäviä on muun muassa huolehtia kuntademokratian sekä kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edellytyksistä. Hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus toimii tartuntatautien torjunnasta vastaavana

tartuntatautilain mukaisena toimielimenä. Karkkilan kaupungissa on tarkoituksenmukaista, että myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen nimettyä vastuutahona toimii kaupunginhallitus.

On suositeltavaa, että kaupunkiorganisaatioon nimetään hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen työryhmä, jonka kokoonpanosta päättää kaupunginjohtaja. Työryhmän kokoonpanon tulee olla moniammatillinen ja koko organisaation läpileikkaava. Kaupungin HyTeTu-työryhmän nimeää kaupunginjohtaja viranhaltijapäätöksellään. Kaupunginjohtajan viranhaltijapäätöksellä nimetään myös organisaation hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koordinoiva yhdyshenkilö.

Kunnissa tulee olla lakisääteisesti nimettyjä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutahoja myös nuorisolain (1285/2016) 9 § mukainen monialainen yhteistyöryhmä, oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) 14 § mukainen koulutuksen järjestäjäkohtainen monialainen opiskeluhoollon ohjausryhmä. Karkkilassa on kaupunginjohtajan viranhaltijapäätöksellä aikanaan nimetty perusturvakuntayhtymä Karviaisen ja Vihdin kunnan yhteinen lasten ja nuorten työryhmä, mutta hyvinvointialueuudistuksen jälkeen yhteistyö Vihdin kunnan kanssa on loppunut. Onkin tarkoituksenmukaista nimetä organisaatiosta uudelleen lasten ja nuorten työryhmä, joka toimii nuorisolain mukaisena yhteistyöryhmänä sekä koulutuksen järjestäjäkohtaisena työryhmänä. Tämä nimeäminen tehdään kaupunginjohtajan viranhaltijapäätöksellä.

Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015) 5 § velvoittaa kunnan huolehtimaan ehkäisevän päihdetyön tarpeen mukaisesta organisoinnista alueellaan ja nimeämään ehkäisevän päihdetyön tehtävistä vastaavan toimielimen. Karkkilan kaupungissa ehkäisevän päihdetyön vastaavana toimielimenä toimii kaupunginhallitus. Kaupunkiorganisaatiossa toimii kaupunginjohtajan 4.2.2019 tekemällä päätöksellä nimetty ehkäisevän päihdetyön työryhmä, mutta on tarkoituksenmukaista nimetä myös ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilö. Tämä nimeäminen voidaan tehdä kaupunginjohtajan viranhaltijapäätöksellä.

Ehdotus: Kaupunginjohtaja Tuija Telén

Kaupunginhallitus päättää

- 1) nimetä kaupunginhallituksen Karkkilan kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutahoksi,
- 2) esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää merkitä asian tiedoksi.

Päätös: Hannu Bogdanoff esitti Essi Jumiskon kannattamana asian palauttamista valmisteluun. Koska oli tehty kannatettu asian palautusesitys, eikä kaupunginhallitus ollut valmis yksimielisesti hyväksymään palautusta, suoritettiin äänestys. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät JAA ja ne, jotka kannattava asian palauttamista valmisteluun, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin seitsemän (7) EI-ääntä (Bogdanoff, Ilonen, Jumisko, Meri, Paunonen, Salapuro, Toikka) ja yksi (1) JAA-ääni (Korhonen).

Kaupunginhallitus päätti äänin 7-1 palauttaa asian valmisteluun.

Satu Ahjoniemi poistui esteellisenä asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi klo 20.00 - 20.10.

